

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobkyně: **Mgr. D. H. Č.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nepřípuštění žalobkyně k odborné justiční zkoušce v bloku začínajícím 8. 10. 2024

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v nepřípuštění žalobkyně k odborné justiční zkoušce v bloku začínajícím 8. 10. 2024 z důvodu nesplnění požadavku na vysokoškolské vzdělání, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje, aby při posuzování žalobkyniny přihlášky k odborné justiční zkoušce zkoumal, zda žalobkynino vysokoškolské vzdělání splňuje požadavky na vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice.
- III. Žalovaný je povinen uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 2 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci a žalobní argumentace

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

1. Žalobkyně je asistentkou soudce Městského soudu v Praze. Právnické vzdělání získala na slovenské vysoké škole. Na soud se obrátila, neboť ji žalovaný nepřipustil k odborné justiční zkoušce.
2. Žalobkyně se přihlásila k vykonání odborné justiční zkoušky. Žalovaný jí však sdělil, že nesplňuje podmínku vzdělání ve smyslu zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů (dále jen „ZSS“). Za vzdělání ve smyslu § 111 odst. 2 tohoto zákona lze totiž dle žalovaného považovat pouze vzdělání, které je obsahově a rozsahově srovnatelné se studijním programem Právo a právní věda, přičemž musí jít o české právo. Takové vzdělání žalobkyně nemá.
3. Žalobkyně s názorem žalovaného nesouhlasí. Uvedla, že na Paneurópské vysoké škole, fakultě práva, získala po pěti letech studia nejprve bakalářský a poté magisterský diplom ve studijním programu a oboru právo. Její vzdělání bylo uznáno za rovnocenné vysokoškolskému vzdělání získanému na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v magisterském studijním programu Právo a právní věda, studijnímu oboru Právo. Toto uznání zakládá dle rozsudku Nejvyššího správního soudu (NSS) z 27. 9. 2012, čj. 1 As 129/2012-41, veřejné subjektivní právo, aby zahraniční vzdělání bylo posuzováno stejně jako vzdělání získané na české veřejné vysoké škole. Rovnocennost žalobkynina vzdělání plyne též z čl. 4 příslušné česko-slovenské dohody o uznávání vzdělání z roku 2001,¹ která platila, když žalobkyně ukončila magisterské studium. Žalobkyně přiložila k přihlášce též osvědčení o absolvování programu celoživotního vzdělávání ze sedmi předmětů. Učinila tak pouze pro dokreslení svých následných kroků po absolvování magisterského vzdělání a souhlasí s žalovaným, že toto osvědčení nenahrazuje celý magisterský studijní program Právo a právní věda. Je však přesvědčena, že z osvědčení plyne žalobkynina znalost absolvovaných předmětů v rámci českého práva.
4. Žalobkyně též zdůraznila, že její vzdělání bylo posuzováno již při přijímání na pozici asistentky soudce. Tuto funkci totiž může vykonávat také pouze osoba, jež má *vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice* (§ 36a odst. 3 ZSS). Na pozici byla přijata, a byla proto přesvědčena, že tuto podmínku splňuje.
5. Žalovaný se dle žalobkyně nevypořádal s relevantní právní úpravou ZSS a tím, že žalobkyně od června 2019 pracuje jako asistentka soudce a vykonává svoji právní praxi výhradně v oblasti českého práva. Doplnila, že od roku 2014, kdy ukončila studium, pracovala v několika advokátních kancelářích (jako asistentka a následně jako advokátní koncipientka), které se zabývaly výhradně českým právem.
6. Žalobkyně dále poukázala na to, že v žádném relevantním ustanovení ZSS není uveden požadavek na konkrétní studijní program Právo a právní věda, ačkoliv žalovaný studium právě v takovém programu požaduje. Stanovisko žalovaného k interpretaci právní úpravy kvalifikačního předpokladu vysokoškolského vzdělání pro přístup k právnickým profesím, na které žalovaný odkazoval, není právně závazné. Žalovaný by měl posuzovat každý konkrétní případ zvlášť a ne pouze závěry tohoto stanoviska kopírovat. Této své povinnosti v žalobkynině případě nedostál, její individuální situaci se nezabýval a svůj postup řádně neodůvodnil.

¹ Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydávaných v České republice a ve Slovenské republice (sdělení č. 33/2001 Sb. m. s.).

7. Závěr své žalobní argumentace věnovala žalobkyně ústavněprávnímu rozměru zásahu žalovaného. Poukázala na dva obdobné případy, v nichž byl též uchazečům se zahraničním vzděláním odepírán přístup k regulované právnické profesi. V prvním případě šlo o zájemce o zápis do seznamu koncipientů, jehož věc řešil Ústavní soud v nálezu z 25. 10. 2016, sp. zn. II. ÚS 443/16. V druhém šlo o uchazeče o pozici státního zástupce, jehož případem se zabýval Veřejný ochránce práv ve stanovisku z 18. 5. 2015, sp. zn. 4956/2014/VOP/MT. Z veřejně dostupných informací je přitom zřejmé, že přinejmenším druhý zmíněný se svojí snahou uspěl a nyní vykonává profesi státního zástupce. Žalobkyně z nálezu i stanoviska citovala a zdůraznila, že i v jejím případě měl žalovaný přihlédnout ke konkrétním okolnostem jejího případu, jejím znalostem a praxi. Považoval-li její vzdělání za nedostatečné, měl ji vyzvat, aby doložila své zkušenosti a znalosti českého práva.
8. Žalovaný svým postupem odebral žalobkyni možnost prokázat, že má dostatečné znalosti českého práva pro výkon povolání soudkyně či jakékoliv jiné právní profese. Dodala, že český i slovenský právní řád vycházejí navíc ze stejného základu a stojí na stejných principech. To umožňuje rychlé přeorientování z jednoho právního řádu na druhý podobně, jako když se právník seznamuje s novým právním předpisem.
9. Žalobkyně navrhla, aby soud vyslovil, že zásah žalovaného by nezákonný, přikázal mu, aby ji připustil k odborné justiční zkoušce, a uložil mu povinnost nahradit žalobkyni náhradu nákladů řízení.

2. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření shrnul skutkový stav a žalobní argumentaci, kterou nepovažuje za důvodnou.
11. Předně uvedl, že ve věci nejsou splněny podmínky pro meritorní posouzení žaloby, neboť nepřipuštěním k odborné justiční zkoušce nemohlo být vůbec zasaženo do žalobkyniny právní sféry. Žalobkyně totiž nemá veřejné subjektivní právo na připuštění ke zkoušce, nesplňuje-li všechny zákonem požadované kvalifikační předpoklady. Navrhl proto, aby soud žalobu odmítl. Pro případ, že by se soud žalobou zabýval věcně, navrhl žalovaný, aby ji zamítl, protože žalovaný zásah nebyl nezákonný.
12. Žalovaný poukázal na zákonnou úpravu a judikaturu Soudního dvora Evropské unie, v níž se soud zabýval požadavky na uznávání zahraničního vzdělání v jiném členském státě a z které plyne, že členský stát má mít možnost posoudit, zda držitel zahraničního vzdělání má znalosti a dovednosti aspoň rovnocenné těm, které potvrzuje vnitrostátní diplom. K podobným závěrům dospěl dle žalovaného též zdejší soud v rozsudku z 29. 8. 2019, čj. 10 A 43/2015-84. Zdůraznil, že i Ústavní soud v žalobkyni citovaném nálezu výslovně uvedl, že jeho závěry vychází z konkrétních okolností a nelze je zobecnit v tom smyslu, že by právo absolventů zahraničních právnických fakult na svobodnou volbu povolání vždy převážilo nad zájmem na ochranu kvalifikovanosti a profesionality poskytování právních služeb v České republice.
13. Dle žalovaného je třeba rozlišit uznávání dosaženého vzdělání (akademické uznávání kvalifikace) od uznávání dosažené kvalifikace (profesní uznávání kvalifikace). Prvně jmenované představuje uznávání diplomů, studijních programů a jejich částí vzdělávacími institucemi či orgány státní správy. Profesní uznávání oproti tomu představuje prokázání znalostí a kvalifikace k určité činnosti. Zaměřuje se na posouzení znalostí a schopností konkrétní osoby, přičemž tyto znalosti a schopnosti mohou být doloženy dokladem o formální kvalifikaci či o faktickém výkonu činnosti. Profesní uznávání provádí výhradně

příslušný profesní orgán, jímž je v posuzovaném případě žalovaný. Uznání akademické či profesní kvalifikace navíc dle žalovaného nezakládá automaticky i uznání jinou vzdělávací institucí nebo jiným profesním či státním orgánem.

14. Ve srovnání s jinými právníckými profesemi jsou nároky na přístup k funkci soudce nejvyšší, a to s ohledem na zásadní roli, kterou soudci v rámci veřejné moci plní. Pro řádný výkon soudcovské funkce je proto nezbytné komplexní právnícké vzdělání a je dán veřejný zájem, aby na uchazeče o tuto funkci byly kladeny nejpřísnější nároky i v oblasti získaného vzdělání. Splnění kvalifikačních předpokladů zkoumá žalovaný jako ústřední orgán státní správy soudů, jenž odpovídá za kvalitu personálního obsazení soudcovského sboru a naplnění požadavků, které na justici klade český právní řád.
15. Žalovaný posuzoval žalobkynino vzdělání v souladu s § 60 odst. 3 a § 180 ZSS a jejich účelem. Tato ustanovení je dle žalovaného třeba vyložit tak, že rovnocenné *zahraniční vysokoškolské vzdělání v oblasti práva uznané podle zvláštních předpisů* (§ 180 ZSS) je pouze takové vzdělání, které obsahem a rozsahem odpovídá magisterskému studijnímu programu Právo a právní věda, obor právo, získanému na české právnícké fakultě. Oborem právo je přitom myšleno české právo. Právě uvedený studijní program lze studovat na právníckých fakultách čtyř univerzitních vysokých škol, tedy nejprestižnějších vysokých školách. Závěrečné zkoušky se skládají minimálně z občanského práva hmotného a procesního, obchodního práva, správního práva a trestního práva. Též nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, uvádí jako typické studijní programy pro výkon činnosti soudce, justičního čekatela a asistenta pouze program Teoretické právní vědy a Právo a právní věda. Není proto potřeba, aby zákon explicitně odkazoval na tyto konkrétní studijní programy, neboť to plyne již ze samotné formulace *vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice* ve spojení s akreditacemi českých právníckých fakult.
16. Žalovaný vydal k otázce kvalifikačního požadavku na vzdělání v roce 2011 všeobecné výkladové stanovisko, které je dostupné na jeho webových stránkách. To upřesňuje výklad relevantní právní úpravy a slouží jako vodítko pro uchazeče o zkoušku.
17. Žalovaný je přesvědčen, že při posuzování přihlášky k odborné justiční zkoušce podané absolventem zahraniční vysoké školy musí posoudit, zda je zahraniční vzdělání srovnatelné se vzděláním absolventa české právnícké fakulty z hlediska úrovně, kvalifikace, povahy, náročnosti a délky studia. Opačný postup by byl v rozporu s právní úpravou a judikaturou a v konečném důsledku též diskriminační vůči absolventům českých právníckých fakult, kteří mohou být ke zkoušce připuštěni jen tehdy, splňují-li podmínku vzdělání podle § 60 odst. 3 či § 111 ZSS.
18. Žalobkyně předložila k přihlášce dokumenty, z nichž plyne, že na slovenské vysoké škole vystudovala studijní program Právo, obor právo a složila státní zkoušku ze základů evropského práva a státovědy, občanského, trestního a pracovního práva. Jde tedy pouze o část státnicových předmětů nejen na českých právníckých fakultách, ale též pouze o část státnicových předmětů vyžadovaných na bratislavské právnícké fakultě. Žalobkynino vzdělání tudíž není adekvátní ani v porovnání se vzděláním dosažitelným na veřejné právnícké fakultě na Slovensku. Vedle toho doložila, že absolvovala zkoušky v rámci kurzu celoživotního vzdělávání v pražské právnícké fakultě. Žalovaný považuje za prokázané, že žalobkyně neabsolvovala v zahraničí srovnatelné vysokoškolské právnícké vzdělání. Rozdíl mezi jejím vzděláním a vzděláním, který získá absolvent magisterského studijního programu v oblasti práva na české vysoké škole, je přitom zásadní, neboť absolvovala pouze

výšeč státních zkoušek požadovaných v České republice. Tento rozdíl nemůže zhojit ani kurz celoživotního vzdělávání, neboť zkoušky, které v rámci něj žalobkyně absolvovala, nejsou zkouškami v rámci magisterského studijního programu Právo a právní věda, obor právo a nemají povahu státních zkoušek.

19. Žalovaný upozornil i na další okolnosti žalobkynina studia. Z dokladů, které předložila, není možné zjistit, zda absolvovala vzdělání v oboru práva českého nebo slovenského. Dle čl. 11 odst. 3 česko-slovenské smlouvy o uznávání vzdělání z roku 2013² přitom platí, že se smlouva nevztahuje na slovenské doklady o vysokoškolském vzdělání uskutečňovaném mimo území Slovenské republiky. Paneurópska vysoká škola – Fakulta práva, na které žalobkyně studovala, byla akreditována na Slovensku podle slovenského práva, ovšem český název žalobkyniny bakalářské i magisterské práce budí podezření, že absolvovala studium českého práva mimo území Slovenské republiky. V takovém případě by žalobkynino vzdělání bylo získáno dokonce v rozporu s podmínkami akreditace. Kredibilita Paneurópské školy byla navíc opakovaně zpochybňována a ani Česká advokátní komora (ČAK) nezapisovala její absolventy jako koncipienty. Tato škola není dle žalovaného srovnatelná s nejprestižnějšími českými právníckými fakultami a vzdělání, které žalobkyně získala, jim není rovnocenné.
20. Žalovaný je přesvědčen, že na jeho závěrech nemůže nic změnit ani žalobkynina nostrifikace. Jde totiž o uznání akademické kvalifikace, nikoliv o uznání kvalifikace profesní. Z nostrifikace proto automaticky neplyne rovnocennost žalobkynina vzdělání se vzděláním získaným na českých právnických fakultách. Žalobkyně tedy nesplnila podmínku dle § 60 odst. 3 ve spojení s § 110 odst. 1 a § 180 ZSS.
21. Žalovaný též upozornil, že již při posuzování žalobkyniny žádosti provedl test proporcionality. Stát může klást na přístup k povoláním kvalifikační předpoklady, nesmí však jít o neodůvodněné veřejnoprávní překážky. Omezení přístupu k soudcovské funkci a odborné justiční zkoušce požadavkem na určitou kvalitu vzdělání je způsobilé dosáhnout legitimního cíle, který spočívá v tom, aby tuto funkci vykonávaly osoby na nejvyšší odborné úrovni. Jde též o omezení potřebné, neboť mírnější opatření (např. posouzení, zda žalobkynina praxe suplovala nedostatečné vzdělání) by nebylo dostatečné a navíc by bylo diskriminační vůči absolventům českých právnických fakult i českých vysokých škol, které poskytují vzdělání v právní oblasti, nikoliv však ve studijním programu Právo a právní věda. Dostatečná praxe je navíc samostatným kvalifikačním předpokladem k připuštění k odborné justiční zkoušce, a nemůže proto nahradit nesplnění jiného kvalifikačního předpokladu. Postup žalovaného uspěje i v třetím kroku testu proporcionality.
22. K žalobkynině praxi dále žalovaný uvedl, že by mohla mít význam tehdy, pokud by nerovnocennost žalobkynina vzdělání a požadovaného vzdělání byla jen částečná. V takovém případě by nedostatek vzdělání v oblasti českého práva mohl být zhojen praxí v českém právním prostředí. Tak tomu bylo např. v případě, který zdejší soud řešil v již citovaném rozsudku čj. 10 A 43/2015-84. Ten se týkal uchazeče, jenž absolvoval studium na prestižní Právnické fakultě Jagellonské univerzity, které je srovnatelné se studiem na některé z českých právnických fakult. Proto u něj žalovaný následně přihlédl též k jeho praxi, která mohla nahradit nedostatky ve znalostech české právní úpravy. U žalobkyně tomu tak není, neboť její vzdělání je nesrovnatelné nikoliv pouze částečně ale zcela zásadně. Specifický byl též případ státního zástupce, kterým se zabýval veřejných ochránce práv. I ten studoval na

² Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydávaných v České republice a ve Slovenské republice (sdělení č. 23/2015 Sb. m. s.).

Jagellonské univerzitě a v době, kdy se ucházel o přípuštění ke zkoušce již disponoval složenou advokátní zkouškou a vykonával několik let advokacii. Žalovaný navíc zdůraznil, že činnost asistenta soudce se překrývá s činností soudce pouze částečně, neboť asistent v souladu s příslušnými právními předpisy rozhoduje zpravidla pouze o otázkách procesních.

23. Žalovaný poukázal též na to, že výběr uchazečů na místo asistenta soudce není v jeho kompetenci, a proto nemohl posuzovat, zda žalobkynino vzdělání odpovídá požadavkům na tuto pozici. Obdobně to platí ve vztahu k tomu, že žalobkyni zapsala ČAK jako advokátní koncipientku. Ani zde nedisponuje žalovaný kompetencí, která by mu umožňovala posuzovat, zda žalobkyně požadavky na vzdělání splnila. Uznání ze strany ČAK či soudu automaticky neznamená uznání ze strany žalovaného.
24. Žalovaný nesouhlasí s tím, že rozdíl mezi českou a slovenskou právní úpravou je zanedbatelný. Obě země fungují již více než tři dekády samostatně, a proto se též nutně rozešly jejich právní řády. To ilustroval na úpravě občanského práva hmotného a trestního práva.

3. Ústní jednání

25. Ve věci se konalo ústní jednání v souladu s § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).
26. Žalobkyně setrvala na své argumentaci, kterou shrnula. Svoji žalobu považuje za přípustnou a důvodnou. Její vzdělání je dostatečné dle česko-slovenské dohody účinné v době ukončení jejího vzdělání. Navíc má nostrifikaci. Je proto přesvědčena, že požadavek na vzdělání splňuje a žalovaný ji měl připustit k odborné justiční zkoušce.
27. Žalovaný též setrval na své písemné argumentaci, na kterou odkázal. Při hodnocení žalobkyniny přihlášky vycházel z platné úpravy, dosavadních případů, jež řešily soudy, a posoudil žalobkynino zahraniční vzdělání. Zdůraznil též svoji argumentaci k důrazu na profesní kvalifikaci soudců.
28. Soud na jednání postupem dle § 36 odst. 1 věta druhá s. ř. s. poučil žalobkyni, že petit formulovaný v žalobě považuje za příliš široký. Žalobkyně původně navrhovala, aby soud vyslovil, že nezákonným zásahem bylo nepřipuštění k odborné justiční zkoušce, a přikázal žalovanému, aby ji ke zkoušce připustil. Její žalobní argumentace se však celá vztahovala k nepřipuštění ke konkrétnímu termínu zkoušky a (dle žalobkyně) nesprávnému posouzení požadavku na vzdělání, nikoliv k posouzení dalších podmínek, které je potřeba splnit pro přípuštění k odborné justiční zkoušce. Po poučení soudem žalobkyně svůj petit přeformulovala tak, aby byl v souladu s její žalobní argumentací a tím, že nezákonný zásah spatřuje v tom, že ji žalovaný nepřipustil k odborné justiční zkoušce v bloku začínajícím od 8. 10. 2024 z důvodu neuznání podmínky dostatečného vzdělání.
29. Žalovaný ve věci nevedl správní spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Proto soud provedl na jednání důkaz listinami, které žalobkyně a žalovaný předložili (rozsudek NSS z 23. 10. 2023, čj. 10 As 326/2022-88, č. 4563/2024 Sb. NSS, bod 25 a judikatura tam citovaná).
30. Z provedených důkazů soud zjistil následující skutečnosti.
31. Žalobkyně vystudovala Paneurópskou vysokou školu, fakultu práva, na které získala v roce 2012 bakalářský titul a v roce 2014 titul magisterský, oboje ve studijním oboru a programu právo (*diplom z 4. 6. 2012, vysvedčenie o štátnej skúške z 4. 6. 2012, diplom z 20. 5. 2014,*

vysvědčení o štátnej skúške z 20. 5. 2014). Její zahraniční vzdělání uznal rektor Univerzity Karlovy v Praze za rovnocenné vysokoškolskému vzdělání získanému na této univerzitě v magisterském studijním programu Právo a právní věda, studijnímu oboru Právo (*osvědčení ze 4. 7. 2014*). Na stejné univerzitě absolvovala žalobkyně též program celoživotního vzdělávání, v rámci kterého složila zkoušku z Občanského práva hmotného II, III a IV, Obchodního práva II, Správního práva III, Trestního práva III a Ústavního práva a státovědy II (*osvědčení z 30. 9. 2015 a Přehled vykonaných studijních povinností z 30. 9. 2015*). Žalobkyně pracuje ve funkci asistentky soudce od 1. 6. 2019 nejméně do 23. 7. 2024 (*potvrzení Městského soudu v Praze z 23. 7. 2024*). Žalobkyně se 31. 7. 2024 přihlásila k odborné justiční zkoušce v bloku začínajícím 8. 10. 2024, v níž jako své vysokoškolské vzdělání uvedla to, které soud popsal výše (*příhláška 30. 6. 2024*). Žalovaný žalobkyni zaslal vyrozumění z 2. 8. 2024 o neuznání právnického vzdělání ze Slovenské republiky, ve kterém ji informoval, že posoudil její přihlášku a shledal ji nepřipustnou, protože žalobkyně nesplňuje podmínku vzdělání. Proto ji vyřadil ze seznamu žadatelů o vykonání zkoušky (*vyrozumění z 2. 8. 2024*). Žalobkyni bylo vyrozumění doručeno 8. 8. 2024 (*výzva k vyzvednutí zásilky RR925573239CZ a záznam z online sledování zásilky RR925573239CZ*).

4. Posouzení věci soudem

32. Ač to žádný z účastníků nenamítal, nelze přehlédnout, že žalobkyně vykonává pozici asistentky na zdejšímu soudu. Soud proto považuje za vhodné nejprve stručně uvést, proč neshledal důvody pro postup dle § 9 odst. 1 s. ř. s. Podstatné pro tuto otázku je, že žalobkyně pracuje na jiném úseku zdejšího soudu (na občanskoprávním úseku v insolvenčním senátu), žádný ze soudců ji osobně nezná a nemá k ní žádný bližší vztah, který by zakládal podjatost. Judikatura již dovodila, že k vyloučení všech soudců nestačí, že jako účastník řízení vystupuje předseda soudu či soud (usnesení rozšířeného senátu NSS z 26. 3. 2020, čj. Nad 8/2019-65, č. 4062/2020 Sb. NSS). Tím spíše musí takový závěr platit v případě, že jako účastník řízení vystupuje zaměstnanec soudu.
33. Soud proto neshledal důvody pro postup dle § 9 s. ř. s., věc sám posoudil a o žalobě rozhodl.
34. Žalobkyně se domáhá ochrany před nezákonným zásahem. Dle § 82 s. ř. s. se *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
35. Citované ustanovení vymezuje podmínky, které musí být splněny k tomu, aby mohl soud vyslovit nezákonnost zásahu a žalobkyni před ním poskytnout ochranu. Žalobkyně musí být přímo (1. podmínka) zkrácena na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti ní nebo v jeho důsledku bylo proti ní přímo zasazeno (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně, jinak nelze žalobkyni ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudky NSS ze 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, a z 15. 4. 2021, čj. 1 As 394/2020-53, č. 4186/2021 Sb. NSS, bod 24).
36. Soud se nejprve zabýval splněním podmínek řízení.
37. Žalobkyně spatřuje zásah v nepřipuštění k odborné justiční zkoušce v konkrétním termínu z důvodu neuznání jejího vzdělání. Jde tedy o jednorázový zásah. Z postoje žalovaného je zároveň zřejmé, že hrozí opakování tohoto zásahu – pokud by se žalobkyně přihlásila na

další termín odborné justiční zkoušky, žalovaný by jí opět neuznal slovenské vzdělání. V souladu s tímto se žalobkyně domáhá jednak určení, že zásah žalovaného (nepřipustění ke zkoušce) byl nezákonný, a jednak toho, aby soud zakázal opakování takového zásahu (§ 87 odst. 2 s. ř. s.).

38. Namítaný zásah může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Žalobkyně v tomto ohledu zcela případně odkazuje na rozsudek NSS z 20. 12. 2018, čj. 6 As 102/2018-39, č. 3841/2019 Sb. NSS. V něm NSS uzavřel, že „sdělení ministerstva o tom, že neumožní vyššímu soudnímu úředníkovi vykonat justiční zkoušku pro nesplnění některé z podmínek podle § 60 odst. 1 až 4 zákona o soudech a soudcích tedy s ohledem na výše uvedené není rozhodnutím dle § 65 s. ř. s. Prostředkem ochrany proti postupu ministerstva je žaloba na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu dle § 82 a násl. s. ř. s.“ (bod 24). Obdobné závěry platí i pro případ, že žalovaný neumožní vykonat justiční zkoušku asistentovi soudce. Čtvrtá podmínka shora uvedeného testu je proto splněna.
39. K tomu soud doplňuje, že nedal žalovanému za pravdu, že žalovaný zásah vůbec nezasahuje do žalobkyniny právní sféry, neboť nemá veřejné subjektivní právo na připuštění ke zkoušce, nesplňuje-li všechny zákonné požadavky. Žalovaný směřuje aktivní procesní legitimaci a aktivní věcnou legitimaci. K procesní legitimaci postačuje žalobní tvrzení, že k zásahu došlo (v tomto případě, že žalovaný žalobkyni nepřipustil k odborné justiční zkoušce, ač měl). Spor o to, zda žalobkyně splnila všechny zákonné požadavky či nesplnila, je otázkou důvodnosti žaloby, tedy otázkou aktivní věcné legitimace (obecně např. rozsudek NSS z 28. 1. 2021, čj. 3 As 208/2019-69, bod 22 a 23 a judikatura tam citovaná).
40. Dle § 85 s. ř. s. platí, že *žaloba je nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný*. Vzhledem k tomu, že projednávaná žaloba je pouze deklaratorní, nemusela se žalobkyně domáhat nápravy jinými právními prostředky.
41. Dle § 84 odst. 1 *žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo*. Žalobkyně se o zásahu dozvěděla 8. 8. 2024, kdy jí bylo doručeno vyrozumění žalovaného. Žalobu podala 8. 10. 2024. Lhůta určená podle měsíců končí uplynutím dne, který se označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (§ 40 odst. 2 s. ř. s.), žaloba je proto včasná.
42. Vzhledem ke splnění podmínek řízení se soud dále věnoval důvodnosti samotné žaloby.
43. Soud nemá pochyby o tom, že zásah byl zaměřen přímo proti žalobkyni, která jím mohla být zkrácena na svých právech. K odborné justiční zkoušce nebyla připuštěna přímo žalobkyně, přičemž tím jí žalovaný znemožnil usilovat o zvýšení právně-profesní kvalifikace. Zásah se navíc dotýká žalobkynina práva na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, které zakotvuje čl. 26 Listiny základních práv a svobod (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 443/16 a rozsudek zdejšího soudu čj. 10 A 43/2015-84, bod 42 a násl.). Z právě uvedeného plyne, že je splněna první, druhá i pátá podmínka výše uvedeného testu.
44. Soud se dále zaměřil na splnění podmínky třetí. Tedy, zda byl žalovaný zásah nezákonný.
45. Žalovaný nepřipustil žalobkyni k odborné justiční zkoušce proto, že nesplnila požadavek na vzdělání. Žalobkyně i žalovaný v řízení před soudem velmi podrobně argumentovali k otázce, zda žalobkynino vzdělání na slovenské vysoké škole a její následná praxe postačují pro závěr, že splnila podmínku dostatečného vzdělání, tedy že získala *vysokoškolské vzdělání*

řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice. Soud však považuje za zásadní pro posouzení věci jinou otázku – zda žalovaný mohl vyžadovat, aby žalobkyně u přihlášky k odborné justiční zkoušce doložila vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice, a v případě zahraničního vzdělání zkoumat, zda je srovnatelné se vzděláním českým.

46. Tyto otázky jsou pro soud otevřené, ačkoliv žalobkyně přímo tímto směrem neargumentovala. Je totiž věcí soudu, aby posoudil, jaká právní norma (a zda vůbec) se na zásah aplikuje (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu NSS z 28. 7. 2009, čj. 8 Afs 51/2007-87, č. 1926/2009 Sb. NSS, bod 20).

47. Ještě předtím, než soud vyloží rozhodnou úpravu, považuje za vhodné učinit stručnou poznámku k výkladu požadavku na vzdělání. Jak bude dále popsáno, objevuje se tento požadavek v zákoně o soudech a soudcích na řadě míst, přičemž je vždy formulován v zásadě totožně, a sice jako požadavek na *vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice*. Vzdělání je třeba vykládat ve světle § 180 ZSS, dle kterého:

Nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak, považuje se za vysokoškolské vzdělání podle § 60 odst. 3 též vysokoškolské vzdělání získané v době před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice, vysokoškolské vzdělání získané na právnické fakultě vysoké školy se sídlem na území České a Slovenské Federativní Republiky nebo jejích právních předchůdců a zahraniční vysokoškolské vzdělání v oblasti práva uznané podle zvláštních právních předpisů.

48. Ačkoliv se toto výkladové ustanovení vztahuje pouze k § 60 odst. 3 ZSS, který upravuje předpoklady pro funkci soudce, je dle soudu zřejmé, že shodně je třeba vykládat i stejně formulovaný požadavek na vzdělání na jiných místech stejného předpisu. Z této teze vychází ostatně též žalobkyně i žalovaný, který ani jeden nepochybuje o tom, že pokud je třeba splnit požadavek na vzdělání dle § 111 odst. 2 ZSS, na který žalovaný ve vyrozumění odkázal, lze jej splnit též tehdy, jde-li o zahraniční vysokoškolské vzdělání. Soud s tímto výkladem souhlasí.

49. Nyní se již soud zaměří na úpravu funkce asistenta soudce a jeho přístupu k odborné justiční zkoušce.

50. Funkce asistenta soudce je obecně upravena v § 36a ZSS. Zvláštní (byť obsahově obdobnou) úpravu mají asistenti soudců Nejvyššího soudu (§ 16 ZSS) a asistenti soudců NSS (§ 14 s. ř. s.). Asistenta soudce jmenuje předseda příslušného soudu na návrh soudce, o jehož asistenta se jedná (§ 16 odst. 2 a § 36a odst. 2 ZSS a § 14 odst. 2 s. ř. s.). Asistent soudce musí mít *vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice* (§ 16 odst. 3 a § 36a odst. 3 ZSS a § 14 odst. 3 s. ř. s.).

51. Odborná justiční zkouška je primárně upravena v § 109 ZSS, který stanoví, z koho se skládá zkušební komise (odst. 1), kdo v ní může zasednout (odst. 2), z jakých částí se zkouška skládá a na co je zaměřena (odst. 3). V odst. 4 odkazuje na podrobnější úpravu v prováděcím předpisu.

52. Přístup k odborné justiční zkoušce mají čtyři profese – asistent soudce (§ 110 ZSS), vyšší soudní úředník (§ 111 odst. 1 ZSS), soudce Ústavního soudu (§ 111 odst. 1 *in fine* ZSS) a státní zaměstnanec (§ 111 odst. 2 ZSS). Všem těmto profesím žalovaný *umožní vykonat*

odbornou justiční zkoušku. Další podmínky pro přístup ke zkoušce se však pro jednotlivé profese liší.

53. U asistenta soudce zákon stanoví, že mu žalovaný umožní vykonat odbornou justiční zkoušku nejpozději do šesti měsíců od doručení žádosti (§ 110 odst. 1 ZSS). Podmínkou podání žádosti je, aby asistent, který se o zkoušku uchází, vykonával právní praxi po dobu tří let, z toho nejméně po dobu jednoho roku jako asistent soudce (odst. 2). Citované ustanovení dále upravuje, co se započítává do relevantní právní praxe (odst. 3) a za jakých podmínek lze zkoušku opakovat (odst. 4). Požadavek na vzdělání nestanoví.
54. Vyššímu soudnímu úředníkovi umožní žalovaný vykonat odbornou justiční zkoušku, pokud získal *vysokoškolské vzdělání řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice* (§ 111 odst. 1 ZSS). Stejně ustanovení ve svém závěru stanoví, že žalovaný umožní vykonat zkoušku též soudci Ústavního soudu.
55. Čtvrtou z profesí, která má přístup k odborné justiční zkoušce, je státní zaměstnanec, který je zaměstnán *ve služebním poměru v oboru služby legislativa a právní činnost, je zařazen ve 13. a vyšší platové třídě, vykonává právní praxi v tomto oboru služby a služebním zařazení minimálně 5 let, v posledním služebním hodnocení dosáhl vynikajících výsledků* (§ 111 odst. 2 ZSS). Podobně jako vyšší soudní úředník musí i státní zaměstnanec ucházející se o odbornou justiční zkoušku mít *vysokoškolské vzdělání řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice* a navíc za zkoušku zaplatit poplatek (§ 111 odst. 2 ZSS).
56. Z práve rekapitulované právní úpravy je pro nyní posuzovanou věc podstatné, že zatímco u vyššího soudního úředníka a státního zaměstnance je výslovně stanoveno, že jim žalovaný umožní vykonat zkoušku, pokud (mimo jiné) splňují požadavek na vzdělání, u asistenta soudce a u soudce Ústavního soudu není tato podmínka stanovena.
57. Důvod pro toto rozlišení je přitom nasnadě – u asistenta soudce i soudce Ústavního soudu je podmínka na vzdělání stanovena jinde. U asistenta ji upravuje již zmíněný § 36a odst. 3 ZSS (případně § 16 odst. 3 ZSS a § 14 odst. 3 s. ř. s. u asistentů soudců nejvyšších soudů); u soudce Ústavního soudu je požadavek na *vysokoškolské právnické vzdělání* zakotven v čl. 84 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky.
58. Žalovaný ve vyrozumění, které žalobkyni zaslal, odkázal na § 60 odst. 3 a zejména § 111 odst. 2 ZSS, ze kterého citoval následující část: *Ministerstvo umožní vykonat odbornou justiční zkoušku občanovi, který získal vysokoškolské vzdělání řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice.*
59. Touto částí však dané ustanovení nekončí, neboť celé zní následovně:
- Ministerstvo umožní vykonat odbornou justiční zkoušku občanovi, který získal vysokoškolské vzdělání řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice, je státním zaměstnancem ve služebním poměru v oboru služby legislativa a právní činnost, je zařazen ve 13. a vyšší platové třídě, vykonává právní praxi v tomto oboru služby a služebním zařazení minimálně 5 let, v posledním služebním hodnocení dosáhl vynikajících výsledků a zaplatil poplatek za konání odborné justiční zkoušky; § 110 odst. 1 a 4 se použijí obdobně.*
60. Již ze samotného textu ustanovení je ve spojení s výše rekapitulovanou právní úpravou přístupu k odborné justiční zkoušce zřejmé, že zákon v § 111 odst. 2 upravuje podmínky pro připuštění k odborné justiční zkoušce u *státního zaměstnance ve služebním poměru*

v oboru služby legislativa. Tím žalobkyně zjevně není, neboť je asistentkou soudce. Podmínky pro asistenty upravuje § 110 ZSS, který požadavek na vzdělání nestanoví, jak soud již výše vysvětlil. Je proto třeba se zabývat otázkou, zda žalovanému plyne oprávnění zkoumat žalobkynino vzdělání z něčeho jiného.

61. Žalovaný ve vyrozumění i ve svém vyjádření k žalobě odkazoval také na § 60 odst. 3 ZSS, který stanoví, že jedním z předpokladů pro ustanovení soudcem je *vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice*. Ačkoliv je zde požadavek na vzdělání uveden, nejde z něj dovodit oprávnění žalovaného zkoumat žalobkynino vzdělání. Citované ustanovení se totiž týká požadavků na osobu, jež má být jmenována soudcem, což plyne nejen z textu odst. 3, ale též nadpisu ustanovení *Předpoklady pro funkci soudce a přísedícího*. Žalobkyně se však nyní neuchází o funkci soudkyně, ale o vykonání odborné justiční zkoušky. Z § 60 ZSS ani jiných ustanovení neplyne, že by žalovaný měl při posuzování přihlášek k odborné justiční zkoušce zkoumat naplnění předpokladů pro funkci soudce.
62. Soud již výše zmínil, že asistent soudce musí mít vysokoškolské právnické vzdělání. Naplnění této podmínky však zkoumá předseda příslušného soudu, který asistenta jmenuje (§ 16 odst. 2 a § 36a odst. 2 ZSS a § 14 odst. 2 s. ř. s.). Tomu odpovídá též úprava působnosti v rámci výkonu státní správy soudů, která jednotlivým předsedům svěřuje pravomoc zajišťovat chod soudů po personální stránce včetně řádného obsazení soudu zaměstnanci (§ 124 odst. 1 písm. a), § 125 odst. 1 písm. a), § 126 odst. 1 písm. a) a § 127 odst. 1 písm. a) ZSS a § 29 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Je tedy plně na předsedovi soudu, aby při výběru a jmenování asistenta prověřil, zda uchazeč o asistentkou funkci splňuje zákonné požadavky včetně právnického vzdělání. Uchází-li se následně asistent soudce o odbornou justiční zkoušku, zákon žalovanému nesvěřuje pravomoc jeho právnické vzdělání opětovně zkoumat, přičemž tuto pravomoc nelze dovodit ani z obecné pravomoci žalovaného organizovat a zajišťovat odborné justiční zkoušky (§ 123 odst. 1 písm. g) ZSS]. Tato pravomoc totiž zjevně směřuje k činnostem v rámci pořádání a provádění zkoušky.
63. Soud nepřehlédl, že § 109 odst. 4 ZSS svěřuje žalovanému pravomoc upravit některé náležitosti odborné justiční zkoušky prováděcím předpisem. Tím je vyhláška č. 516/2021 Sb., která mj. upravuje náležitosti a způsob podávání přihlášky (§ 1 písm. a) vyhlášky]. Uchazeč o odbornou justiční zkoušku musí podat přihlášku na předepsaném formuláři (§ 4 odst. 1). Náležitostí přihlášky je název školy, na které uchazeč získal vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva podle § 60 odst. 3 ZSS (§ 4 odst. 1 písm. i)) a její součástí jsou doklady o dosaženém vzdělání (§ 4 odst. 3 písm. a)). Žalovaný posoudí přípustnost a úplnost přihlášky. Pokud je neúplná, vyzve uchazeče k jejímu doplnění. Pokud je nepřípustná, vyřadí uchazeče ze seznamu žadatelů.
64. Z této úpravy plyne, že žalobkyně byla na přihlášce ke zkoušce povinna uvést, na jaké škole získala vzdělání podle § 60 odst. 3 ZSS, tedy vzdělání *v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice*, a doložit doklady o tomto vzdělání. Žalovaný přitom posuzuje, zda přihláška tyto náležitosti splňuje. Ani z těchto ustanovení však nelze dovodit, že by žalovaný mohl zkoumat, zda žalobkynino zahraniční vzdělání splňuje podmínku vzdělání.
65. Žalovaný může vydávat podzákonné právní předpisy pouze *na základě a v mezích zákona* a je-li k tomu zákonem zmocněn (čl. 79 odst. 3 Ústavy). Žalovaný nemůže stanovit nové povinnosti, které nejsou stanoveny zákonem (čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod),

a nemůže si ani podzákonným právním předpisem založit oprávnění, které mu nesvěřuje zákon (čl. 2 odst. 2 Listiny).

66. Zmocnění žalovaného pro úpravu odborné justiční zkoušky vymezuje zákon tak, že žalovaný vyhláškou stanoví *postup a způsob oznamování termínu odborné justiční zkoušky, náležitosti a způsob podávání přihlášky, formu, obsah, pravidla a způsob vyrozumění o výsledku odborné justiční zkoušky* (§ 109 odst. 4 ZSS). Z pouhého sousloví *náležitosti a způsob podávání přihlášky* nelze dovodit, že by žalovaný byl oprávněn stanovit nové povinnosti či podmínky pro připuštění k odborné justiční zkoušce.
67. Z vyhlášky č. 516/2021 Sb. plyne, že asistent soudce, který se uchází o odbornou justiční zkoušku, musí uvést název školy, na které získal vzdělání podle § 60 odst. 3 ZSS. Nejde o novou povinnost, neboť podmínku vzdělání musí asistent soudce splňovat již při jmenování do funkce asistenta. Tato úprava však nemůže založit pravomoc žalovaného při zkoumání přihlášky posuzovat, zda vzdělání, které asistent soudce uvedl, splňuje požadavky na vzdělání dle § 60 odst. 3 ZSS. Žalovaný může pouze posoudit, zda je přihláška kompletní včetně toho, zda asistent soudce uvedl vysokou školu, na které získal vzdělání. Jinými slovy – žalovaný může posoudit úplnost přihlášky, nemůže však materiálně posuzovat, zda uvedené vzdělání asistenta soudce splňuje požadavky na vzdělání dle § 60 odst. 3 ZSS.
68. Žalovanému tedy zákon ani prováděcí předpis nedávají u přihlášek asistentů soudce pravomoc zkoumat soulad zahraničního vzdělání s požadavky na vzdělání dle ZSS.
69. Soud k tomu dodává, že má pro postup žalovaného určité pochopení. Požadavek na vzdělání, který se objevuje napříč zákonem o soudech a soudcích, je třeba vykládat shodně. Je proto samozřejmě nežádoucí, aby ho předsedové soudů interpretovali jinak než žalovaný (bez ohledu na to, která interpretace je správná), a to nejenom z hlediska jednotného postupu orgánů státní správy soudů, ale též pro právní jistotu asistentů soudců, kteří chtějí složit odbornou justiční zkoušku, stát se justičními kandidáty a následně soudci. Těm totiž při rozkolísanosti posuzování požadavku na vzdělání hrozí, že ač je bude veřejná moc (prostřednictvím předsedy soudu) ujišťovat o tom, že tento požadavek splňují, nakonec při snaze stát se soudcem (či justičním kandidátem) narazí, protože jim po několika letech praxe veřejná moc (tentokrát prostřednictvím žalovaného) sdělí, že sice mají požadovanou praxi i profesní zkoušky, nesplňují však požadavek na vzdělání dle § 60 odst. 3 ZSS. Tomu nicméně musí zabránit orgány státní správy soudů svou jednotnou praxí. Jakoukoliv případnou nejednotnost není možné dávat k tíži asistentovi soudce, který se uchází o připuštění k odborné justiční zkoušce a všechny zákonné náležitosti splňuje. A už vůbec ji nelze řešit tím, že žalovaný bude při posuzování přihlášky k odborné justiční zkoušce zkoumat podmínky, které mu zákon zkoumat neumožňuje.

5. Závěr

70. Soud shrnuje své závěry následovně. Asistent soudce musí splňovat požadavek na vzdělání. Zda ho splňuje, zkoumá předseda příslušného soudu, který asistenta jmenuje. Splní-li asistent požadavek na tříletou právní praxi, z níž je alespoň jeden rok ve funkci asistenta soudce, může se přihlásit k odborné justiční zkoušce. V přihlášce musí uvést, na jaké škole získal právnické vzdělání, nicméně žalovaný není oprávněn zkoumat, zda toto vzdělání naplňuje požadavek na vzdělání dle § 60 odst. 3 ZSS, a musí asistentovi umožnit vykonat odbornou justiční zkoušku. Žalovaný tímto způsobem nepostupoval, proto je jeho postup nezákonný. S ohledem na tento závěr již soud neposuzoval, zda žalobkynino vzdělání splňuje zákonné požadavky nebo ne.

71. Pro úplnost soud dodává, že nyní vyslovené závěry nejsou v rozporu s případy, na které poukazovali účastníci a které posuzoval zdejší soud, Ústavní soud a Veřejný ochránce práv. V rozsudku čj. 10 A 43/2015-84 posuzoval zdejší soud případ vyššího soudního úředníka, přičemž tehdy účinné znění ZSS (obdobně jako nyní) stanovilo, že žalovaný umožní vykonat odbornou justiční zkoušku vyššímu soudnímu úředníkovi, který splňuje mj. požadavek na vzdělání stanovený pro soudce v § 60 odst. 3 ZSS. Ústavní soud se v nálezu sp. zn. II.ÚS 443/16 zabýval podmínkami zapsání absolventa zahraniční právnické fakulty do seznamu koncipientů, přičemž aplikovatelná právní úprava pro zapsání koncipientů také stanovila podmínku vzdělání [§ 37 odst. 1 písm. b) bod 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii]. I v případě, kterým se zabýval Veřejný ochránce práv, nebylo sporu o tom, že zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, jasně stanoví, že státním zástupcem může být jen ten, kdo splňuje podmínku vysokoškolského vzdělání získaného studiem magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice (§ 17 odst. 1 uvedeného zákona). Ve všech těchto případech tedy zákon umožňoval příslušnému orgánu zkoumat podmínku vzdělání. V žalobkynině případě tomu tak není.
72. Žaloba je důvodná, proto jí soud výrokem I. vyhověl a postupem dle § 87 odst. 2 s. ř. s. určil, že žalovaný zásah byl nezákonný. Protože hrozí opakování zásahu (viz výše bod 35), zakázal soud výrokem II. žalovanému, aby v případě, že se žalobkyně přihlásí k odborné justiční zkoušce, zkoumal, zda její vzdělání splňuje požadavky na vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice.
73. O nákladech řízení soud rozhodl výrokem III. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla s žalobou úspěšná, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ty sestávají pouze ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč.
74. Lhůta k platbě náhrady nákladů řízení je stanovena podle § 160 odst. 1 v části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. února 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu